

بسمه تعالیٰ

دانشکده علوم پزشکی مراغه
دانشکده پرستاری و مامائی

طرح درس جابجایی
فوریتهای پزشکی قرم دوم

(*Lesson Plan*)

✓ مشخصات کلی

مشخصات استاد

نام و نام خانوادگی : دکتر سجاد احمدی

مدرک تحصیلی : دکترای تخصصی طب اورژانس - عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی مراغه

آدرس (محل کار) : مراغه - خیابان شهید مصطفی خمینی (دانشسر) جنب بیمارستان سینا

تعاونیت درمان دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی مراغه

شماره تماس : ۰۴۱-۳۷۷۲۲۳۲۴۴

شماره فاکس : ۰۴۱-۳۷۷۲۲۳۲۴۴

آدرس پست الکترونیکی : dr.ahmadi96993@gmail.com

مشخصات درس و دانشجویان

کد درس: 15440398

عنوان درس : حمل و جابجایی بیمار

گروه آموزشی: فوریت های پزشکی Prehospital Emergency Care (B.Sc.)

نیمسال تحصیلی : نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸

نام دوره / مقطع / قرم : کارданی فوریت های پزشکی ترم ۲

روز و ساعت برگزاری : یکشنبه ساعت ۱۰/۳۰-۱۱/۳۰

تعداد جلسات : ۱۷

محل برگزاری: کلاس ۱۳ دانشکده

تعداد و نوع واحد : یک واحد

پیشناز و همنیاز : تشریح و اصول و فون مراقبتها

تعداد دانشجویان: ۳۱ نفر

✓ اهداف

1) اهداف کلی :

شرح درس :

بعد از وقوع هر حادثه، بلا، آتش سوزی، تصادف و هرگونه بیماری مهلك مانند حملات قلبی- عروقی و غزی انتقال بیمار به مرکز مجهز اولین و مهتمرين چالش مسئولین ذیربیط به شمار می رود. برای انتقال صحیح و بدون عوارض این واحد درسی در میان درسی تکنیک فوریت های پزشکی به چشم می خورد که در مورد مباحثی همچون کنترل صحنه حادثه، دسترسی به مصدوم و بررسی وضعیت او، خارج کردن مصدوم از محل حادثه و انتقال مصدوم یا که نیاز به دانش و مهارت های اساسی دارد، بحث می کند. با توجه به مفاهیم فراگرفته در بخش نظری دانشجویان به کسب مهارت در مرکز مهارت های بالینی خواهند پرداخت. امید است با گذراندن این واحد درسی بتوانید بیماران خود به بهترین و علمی ترین روش موجود انتقال دهید.

هدف کلی درس :

انتظار می رود پس از پایان این درس، دانشجو ضمن درک اهمیت موضوع و شناخت عوارض ناشی از جابجایی نادرست، روش مناسب و صحیح حمل بیمار و جابجایی را در شرایط مختلف بصورت نظری و عملی فرا گیرد.

2) اهداف اختصاصی درس:

در پایان درس از دانشجو انتظار می رود ، قادر باشد:

اهداف درس نظری:

- ✓ تاریخچه حمل و جابجایی بیمار را شرح دهد.
- ✓ ویژگیهای تکنیک فوریت های پزشکی را بیان کند.
- ✓ اهمیت حمل و جابجایی صحیح و عوارض ناشی از حمل نادرست را بیان کند.
- ✓ مفهوم ارتباط را بیان کرده و عوامل تسهیل کننده و بازدارنده ارتباط موثر با مددجویان را لیست کند.
- ✓ انواع روش انتقال اورژانسی، اضطراری و غیر اضطراری را نام برد و هر کدام را شرح دهد.
- ✓ مکانیک جابجایی و توزیع وزن اشیاء بر روی نقاط مختلف بدن را شرح دهد.
- ✓ اصول بلند کردن مصدوم را بیان کند.
- ✓ انواع برانکارد را نام برد و اصول حمل بیمار با هر کدام از آنها را شرح دهد.
- ✓ اصول حمل بیمار از تخت و زمین به آمبولانس و بالعکس را توضیح دهد.
- ✓ ویژگیهای یک آمبولانس ایده آل و راننده آن برای حمل بیمار را بیان کند.
- ✓ اصول حمل هوایی را شرح دهد.
- ✓ مراقبت های ضروری در حین انتقال بیمار را شرح دهد.
- ✓ وسایل و تجهیزات مورد نیاز برای انتقال را لیست نماید.

اهداف درس عملی:

- ✓ نحوه برداشتن انواع برانکارد را به صورت دو نفره، چار نفره و ۶ نفره به انجام و به نمایش بگذارد.
- ✓ بلند کردن مصدوم را از روی زمین و گذاشتن آنرا به روی برانکارد به صورت دو نفره، چار نفره و ۶ نفره انجام و به نمایش دهد.
- ✓ روشهای حمل اضطراری را به نمایش بگذارد.
- ✓ حمل مصدوم به وسیله دو تکنسین(جایگاه-چهار دستی و دو دستی) را انجام و به نمایش بگذارد.
- ✓ روش حمل گهواره را به نمایش بگذارد.
- ✓ روش حمل کشیدن پیراهن و زیر بغل را به نمایش بگذارد.
- ✓ روش حمل "انسان به عنوان تکیه گاه" را به نمایش بگذارد.
- ✓ روش "حمل مصدوم از عقب و پهلو" را انجام و به نمایش بگذارد.
- ✓ روش حمل مصدوم "به وسیله صندلی" را بر روی پلکان به نمایش بگذارد.
- ✓ نحوه آماده سازی برانکارد دارای مصدوم با یک یا دو پتو و آزمایش کردن برانکارد را نشان دهد.
- ✓ نحوه ساختن برانکاردهای فی البداهه را نشان دهد.
- ✓ نحوه کار با برانکاردهای تاشو، دیرک برزن特، اسکوب، چرخ دار، نیل رابرتسون، پاراگارد ا نمایش دهد.
- ✓ قرار دادن مصدوم در وضعیت ریکاوری و سایر وضعیت های دیگر را به نمایش بگذارد.
- ✓ حمل برانکارد بر روی پلکان ساختمانهای چند طبقه را نمایش دهن.
- ✓ نحوه عبور دادن برانکارد از زمین ناهموار و دیوار و تپه را نشان دهن.
- ✓ گذاردن تخت چرخ دار داخل آمبولانس و تخلیه آنرا نمایش دهد.

✓ جدول زمانبندی تئوری و عملی

جدول زمان بندی مطالب تئوری

جلسه	موضوع	اهداف رفتاری
۱	مقدمه ای بر حمل و جابجایی بیمار، ترکیب تیم انتقال	تاریخچه انتقال بیمار را به ترتیب زمانی شرح دهد. اعضای تیم انتقال را نام برد و وظایف هر کدام را نام ببرد.
۲	نحوه برقراری ارتباط مناسب با بیمار و همراهان و همکاران ارزیابی صحنه حادثه ارزیابی مصدوم	✓ ارتباط را تعریف و اجزای آنرا با ۱۰ درصد خطا شرح دهد. ✓ عوامل تسهیل کننده و موانع ارتباط موثر با بیمار را لیست نماید. ✓ مراحل ارزیابی صحنه حادثه را با ۲۰ درصد خطا شرح دهد. ✓ مصدوم را در کمتر از یک دقیقه ارزیابی و برای انتقال آن تصمیم بگیرد.
۳	آشنایی با اصول کلی چگونگی حمل بیمار و	✓ مکانیک بدن را تعریف کند

		عوارض ناشی از جابجایی نادرست محافظت از خود: مکانیک بدن ارزیابی تکوینی	
۴	<p>راهکارها و اقدامات ایمنی در زمان بلند کردن یا جابجایی بیماران را شرح دهد.</p> <p>آنواع انتقال را نام برد و با توضیح بین آنها تفاوت قائل شود.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روش کشیدن با لباس را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روش با پتو را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روش کشیدن بازو را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روش کشیدن به روش آتش نشان را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روش "کمک به مصدوم در راه رفتن" را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل مصدوم به پشت را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل مصدوم به پشت را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روی دوش را شرح دهد.</p> <p>نحوه حمل بیمار به روشن کشیدن به روش آتش نشان را شرح دهد.</p> <p>حمل به طریقه گهواره ای را شرح دهد.</p> <p>روش حمل مصدوم "به وسیله صندلی" را بر روی پلکان به نمایش بگذارد.</p> <p>حمل بیمار در آب را شرح دهد</p>	انتقال بیمار	
۵	<p>نحوه حمل و اقدامات حمایتی در حمل مصدومان دچار ضایعه نخاعی را شرح دهد</p> <p>نحوه حمل و اقدامات حمایتی در حمل مصدومان دچار انواع شکستگی را شرح دهد.</p>	ادامه جلسه قبل و انتقال بیماران مبتلا به ضایعه مغزی و نخاعی، شکستگی و بیهوش	
۶	<p>روش و وضعیت حمل بیمار با برانکارد را شرح دهد.</p> <p>کار با انواع برانکارد را شرح داده و تفاوت آنها را بیان کند.</p> <p>روشهای ساختن برانکارد فی الدها را شرح دهد.</p> <p>حمل برانکارد بر روی پلکان ساختمانهای چند طبقه را توضیح دهد.</p> <p>نحوه عبور دادن برانکارد از زمین ناهموار و دیوار و تپه را نشان دهند.</p>	آشنایی با انواع برانکارد و کار با آنها	
۷	<p>نحوه حمل و انتقال بیمار به هلیکوپتر را شرح دهد.</p> <p>برد پرواز، سقف پرواز را بیان نموده و تأثیر تغییرات آب و هوایی را بر پرواز و حمل بیمار توضیح دهد.</p> <p>توجهات ایمنی در هنگام استفاده از بالگرد را بیان کند.</p> <p>اثرات مکانیکی تغییرات فشار را بیان کند.</p>	انتقال هوایی و راهکارهای آن	
۸	تشخیص پیشرفت تحصیلی دانشجو	(ارزشیابی تراکمی)	

جدول زمان بندی مطالب عملی

جلسه	عنوان
۱	روش های نقل و انتقال
۲	بیحرکت سازی بیمار در صدمات نخاعی و جابجایی و حمل
۳	آشنای با هلی کوپتر امدادی و نقل و انتقال هوایی

✓ روشهای و فنون

► روشهای تدریس:

به منظور دستیابی به اهداف آموزشی تعیین شده، مباحث این درس به صورت سخنرانی و پرسش و پاسخ computer assisted teaching ، بحث گروهی تدریس میگردد.
از وسایل کمک آموزشی ، نمایش اسلاید و فیلمهای آموزشی ، ارائه سمینار ، کار با مولاژ و مانکن های آموزشی به تناسب در ارائه مطالب استفاده خواهد شد.

- تکنولوژی و رسانه های آموزشی مورد نیاز :

- کتاب
- پاورپوینت های آموزشی
- فیلم های آموزشی
- وسایل حمل و جابجایی بیمار (برانکار ، تخته پشتی کوتاه و بلند .....)
- پروژکتور
- مانکن های آموزشی مرتبط با مطالب

✓ وظایف و تکالیف دانشجو :

- ✓ حضور به موقع و بدون تاخیر در کلاس درس
- ✓ مشارکت فعال و منظم در کلاسها و مباحث علمی
- ✓ حفظ نظم و انضباط و رعایت شئونات دانشجویی
- ✓ مطالعه منابع قبل از حضور در کلاس
- ✓ پرسش و پاسخ از مطالب تدریس شده در جلسات قبلی
- ✓ ارائه کنفرانس

قوانين حضور در کلاس :

- تاخیر بیش از ۱۰ دقیقه غیبت محسوب شده و در غیبت بیش از سه جلسه نمره صفر منظور میگردد.

✓ نحوه ارزشیابی دانشجو:

- مراحل ارزشیابی : - تکوینی - پایانی

(1) ارزشیابی فرایندی (تکوینی)

حضور و غیاب و انضباط و وقت شناسی و مسئولیت پذیری دانشجو:	۱۰ درصد نمره کل	-
شرکت فعال و همکاری در مباحث درسی :	۵ درصد نمره کل	-
ارائه کنفرانس یا ترجمه مقاله مرتبط با موضوع درس :	۵ درصد نمره کل	-

2) ارزشیابی پایانی:

میان ترم : ۳۰ درصد

پایان ترم : ۵۰ درصد

✓ تاریخ آزمونها:

➢ تاریخ امتحان میان ترم : در طول ترم

➢ تاریخ امتحان پایان ترم : ۱۳۹۶/۱۱/۰۳

منابع اصلی درس:

✓ منابع

۱. میستوویچ جوزف ، هفن برنت ، کارن کیت" . اورژانس های طبی پیش بیمارستانی پایه"
۲. بلد سو جرایان ، پورتر رابرт ، جری ریچارد" . اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی" (منبع اصلی)
۳. کوهستانی، حمیدرضا؛ ابراهیمی فخار، حمیدرضا؛ باغچی، نیره؛ مراقبت های پیش بیمارستانی ترومما(2) ، نشر جامعه نگر، چاپ اول)" . 1389 منبع اصلی